1863 juli 27
K513/1035.

Kedves barátom!

Tennap este kaptuk leveleiteket, s én szemeinnek reggeli pihentségében, sietek a magaméra válaszolni.

Szó nélkül is nyomta lelkemet a Juliskának tett igéret, de... de... mentsetek ki bennünket, nincs menyegzői ruhánk! nem épen bibliai értelemben, hanem körülményeink értelmében. Nyomorult az élet barátom! midőn oly szép alkalom forog is kérdésben mint az augustus 9ki, kicsiség miatt, mint a Hanváról Pestre-menetel, azt kell észrevennünk hogy nem lehet! Fájdalom, igazán nem lehet! mert az általad érintett körülményeken kivül, még más, uj is van, mely küszöbünkhöz köt. Folyó ho 19en nálunk egész erővel kiütött a marhadög; be vagyunk zárva falunkról, s marháink üres jászlon várják az eledelt, mert ha a dög megkimélné őket, elpusztitja az éhség; szénánk ugyanis nem volt egy szál se, zab- és árpaszalma nincs, magvaival együtt a földben veszett. Nyomorult napokat élünk. Legyetek meggyőződve legtisztább, legforróbb barári érzelmünkről, melylyel szeretett leányotoknak boldogságot s ebben néktek is tartós örömet kivánunk, de engedjetek meg és magatok mentsetek ki. Augustus 9én mi is köztetek leszünk lélekben s ne felejtsétek akkor, hogy Hanvai emlékeznek rólatok. Végtelen

ösmeretlenül is szivesen üdvözlöm; talán lesz még alkalmam az
életben őket s őket meglátni. Az asszony később válaszol Julis-
kának. Szegény feleségem, úgy megörült azután meg úgy elszomo-
rodott a levél olvasásakor!

Most talán nem is kellene egyébről írni; de minthogy te ellenkezed,
én folytatom.

A kedves komamasszony ne búsuljon a fekete pontok miatt, csak
kímélje s gyakran mossa friss vízzel szemeit; azonban fel-
melegült állapotban s rögtön felkelés után ne tegye azt. Ká-
vét, leveset és pesti tejjel. Én is úgy megijedtem azoktól
a repkedő valamiktől eleinte; most is megvannak, de már fel
se veszem.

Fájdalom hogy előfizetőid fogytak, mi ugyan a jelen körülmények
közt nem csuda s bizonyosan más lapnál is úgy van. Aztán
Ortán.... már egyszer kifakadtam néhány szót a közönyösre
nézve, de nem hallgattál meg. Elő- vagy versezetek nem a
nagy közönségnek valók; nehezek, hosszak, unalmasak;
szavai, tudós fejtegetés és hulla-bonczolási helyett az életet
kedvelők inkább lelkét, hogy adjanak vidor, eleven dolgokat;
de persze nem igen válogathatsz.. és közönnyel kell
fogadnod mindent... fájdalom! Azonban a mennyire lehet
mégis *válogass*, nem a classicitásra - hanem a kelendő-
ségre nézve értem; Már *benne vagy*; ne akarj *reformator*
lenni, légy csupán *szerkesztő*. Azt, hogy te *irányt* tartasz
szemeid előtt: nem látja s ha látná se méltányolja senki:

„Nem látod mi tesz valamennyi lap, politicai és szépirodal-
mi? Kenyeret keres az urának s azzal punctum.”

Hogy verset küldjek tisztelt szerkesztő úr, azt könnyű mondani; de az én állapotomban írni csak nem lehetetlen! azonban mihelyt lehet: lesz.

Igazán barátom, az eszem sincs helyén s bajaimnak különösen hallgatásomat; mihelyt azok enyhülnek: Te leszesz az első kiről megemlékezem. — „Mecenasstól még eddig se kaptam Verseimből, mihelyt kapok: küldök neked; ámbár nem tagadom hogy kinevetésemmel teszem azt, mert hiszem a Közönség megemlékezésre se tartja érdemesnek a füzetke megjelenését.

Látod barátom, mily furcsa ember az a szerkesztő”!

Ifjú Pétert tisztel s azt üzeni, hogy azt a verset bizony kiadhatnád!

De elég mostanra ennyi; mert nálam már jelentkeznek nem csak a fejfájás, de a tüzes pontok is.

Végzem azzal, mivel kezdettem: hogy az ang. gyűjteményben, legyen mind a sírig tan a jó isten áldása!

Hanva, julius 27. 1863

igaz barátod
Tompa Mihály

U. i. Az asszony még alszik.

Tompa 28/VII 63

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

X